Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 50 JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 14, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 14-го БЕРЕЗНЯ 1997 р. Ч. 50 РІК CIV.

Ліві вимагають резиґнації

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 11-го березня, у Верховній Раді України розповсюджено заяву 29-ох депутатів, які вимагають резиґнації віцепрем'-єрміністра Віктора Пинзеника.

В документі наголошено, що протягом 1992-97 років ідеологія економічних реформ в Україні фактично проводиться В. Пинзеником і що "саме через нього Міжнародний валютний фонд і інші міжнародні фінансові організації реалізують ті економічні рішення, ту програму ліберальних реформ, яка руйнує економіку України і катастрофічно погіршує життя громадян".

Автори заяви запевняють, що штучну інфляцію "розкрутив В. Пинзеник", він же створив руйнівну податкову політику, за допомогою якої усунув державу від регулювання економічними процесами, а сьогодні оту погану економічну політику пропонує змінити на ще гіршу. "Водночас саме позиція В. Пинзеника блокує вирішення соціальних питань, реформування системи заробітної платні, впорядкування і зміщення соціальних гарантій", — твердять парламентаристи, вимагаючи "негайної зміни курсу економічних реформ". І першим кроком у цьому напрямі вони пропонують Президентові України "вигнати В. Пинзеника з Уряду і передати матеріял у прокуратуру для притягнення його до кримінальної відповідальности за злочини проти народу України".

Ініціятором цієї заяви є член парляментарної Комісії з питань економічної політики і управління народним господарством, голова Проґресивної Соціялістичної Партії Наталія Вітренко. Серед депутатів, які підтримали її, поставивши свої підписи під заявою, є і члени фракції комуністів Борис Олійник, члени фракції "Аґрарники України" та позафракційний депутат, член УНА-УНСО Ярослав Ілясевич. Б. Олійник підписав заяву з наступним застереженням: "Замість слів 'вигнати' і 'притягти до кримінальної відповідальности' записати 'вияснити і роз'яснити громадськості суттєсть зв'язку В. Пинзеника з Міжнародним валютним фондом з належними висновками щодо можливого використання його на нинішніх і майбутніх посадах такого рівня'."

Україна і Молдова укладуть митний союз

Кишинів. — Президенти України і Молдови, Леонід Кучма і Петру Лучинський, домовилися 11-го березня про створення „рівноправного" митного союзу, який має усунути в майбутньому багато перешкод у відносинах між двома країнами, повідомили засоби масової інформації.

Це рішення, очевидно, буде оцінено як суперництво з подібними пактами, які Росія уклала з іншими країнами СНД і до яких Молдова та Україна не приєдналися.

„Ми робимо крок до більш високого рівня розвитку наших відносин", — сказав Л. Кучма на пресконференції після підписання декларації про намір створити митний союз. Український президент перебував в Молдові з офіційною візитою.

Жоден з голів держав не згадав подібні митні угоди Росії з іншими країнами СНД, проте в домовленні відображено чутливість України і Молдови до відносин з Росією.

Л. Кучма зазначив, що українсько-молдовська угода має одну особливість: її суттю є рівноправність сторін.

П. Лучинський, обраний три місяці тому на платформі покращення зв'язків з Росією, сказав, що митний союз ні проти кого не спрямований. „Наш намір створити митний союз із Україною абсолютно не загрожує ніякій третій стороні, навпаки, він поліпшує можливість розвивати економічні відносини Молдови з Росією та Білоруссю та іншими територіями", — висловився П. Лучинський про угоду, яка почне діяти до кінця року, знявши між двома країнами мито і оплату за транзит.

Як відомо, Україна і Молдова, скептично ставлячись до глибшої інтеграції СНД, не приєдналися до митного союзу Росії, Білорусі, Казахстану і Киргизстану. Україна також скритикувала „співтовариство", яке плянують зформувати Росія та Білорусь.

Керівник Державної митної служби України Леонід Деркач сказав, що на всіх рівнях інтеграції країн СНД з Росією керують російські представники. Однак митний союз Молдови і України створить між двома країнами вільну економічну зону.

Україна традиційно підтримує територіяльну цілісність Молдови, від якої де факто відкололась в 1990 році так звана Придністровська республіка, населена переважно українцями і росіянами. Два роки пізніше там розгорілась війна, яку змогли припинити російські війська. Вони до цього часу розташовані в Придністров'ї.

(Закінчення на стор.3)

Палестинці не вірять жидам

Єрусалим, Ізраїль. — Взаємини між керівниками Палестинської автономії і урядом Ізраїля знову зайшли у глухий кут. Ізраїльтяни, відмовляючись від своїх попередніх запевнень, хочуть залишити на території західнього берега Йордану більше своїх військ, ніж було визначено офіційною ізраїльсько-палестинською угодою.

Лідер палестинців Ясір Арафат відверто звинувачує жидів в обманстві. Вийшло так, що ізраїльтяни абсолютно іґнорують право палестинців в якійсь мірі впливати на маштаб і темпи виведення ізраїльських військ з окупованих арабських територій.

Головною причиною ізраїльсько-палестинських непорозумінь є бажання ізраїльського прем'єр-міністра Беньяміна Нетаняґу догодити своїм партнерам в урядовій коаліції, які воліють бачити політику уряду щодо арабів більш твердою, більш правою.

Міністер оборони Ізраїля Іцак Мордехай сказав, що палестинці мусять погодитися в виведенням ізраїльських військ з дев'яти відсотків території західнього берега Йордану — як з першим кроком у ступеневому виведенні військ, яке має остаточно закінчитися до середини 1998 року. Тим часом палестинці вимагають негайного виведення ізраїльських військ з території втричі більшої.

Незгоди між урядами неґативно впливають на стосунки між громадами. У вівторок, 11-го березня, палестинці напали на ізраїльського вояка, який охороняв жидівське поселення Омарім поблизу Геброну. Жорстокі сутички між ізраїльськими військовими і місцевими арабами сталися поблизу жидівського поселення Кіріят-Арба.

Албанське повстання наближається до столиці

Тірана, Албанія. — Тут у вівторок, 12-го березня, ситуація почала набирати вигляду воєнної небезпеки, а постріли повстанців зближалися з небажаною швидкістю до столиці. Групи чоловіків без будь-яких труднощів забирали зброю із двох військових баз в місті, а західні амбасади почали організувати евакуацію своїх працівників та їхніх родин.

З усього видно, що в Тірані почалася підготова до остаточного збройного зудару з повстанцями, котрі з півдня наближаються до Тірани. Ситуація загострилася після того, як Башкім Фіно, 35-річний соціяліст з південного міста Ґірокастер, нововизначений прем'єр-міністер визнав, що примусити повстанців скласти зброю є неможливо.

Ситуація почала ставати чимраз більш небезпечною, західні амбасади евакували своїх працівників і їхні родини. Американська амбасада також плянує евакувати родини працівників і так само запропоновано цивільним працівникам затрудненим для американських державних контракторів залишити Албанію.

Американський амбасадор Маріса Ліно виступила в державній телевізії та заявила, що ЗСА підтримують призначення Б. Фіно на прем'єр-міністра країни та підкреслила, що „демократії не можна починати будувати насильством".

Призначення Б. Фіно прем'єр-міністром і згода на відбуття виборів у червні були намаганнями президента Салі Беріша припинити повстання на півдні. Також призначено тимчасовий уряд, в якому міністром внутрішніх справ став Белул Цела з Демократичної партії президента Беріші, а міністром оборони Шекір Вукай з Соціялістичної пар-тії.

Україна збирається випускати европейські облігації

Київ. — 11-го березня прем'єр-міністер Павло Лазаренко заявив, що на початку травня Україна випустить свою першу европейську облігацію, однак аналітики вважають, що твердження прем'єра є занадто оптимістичним, повідомило агентство Ройтерс.

Економіст Юрґен Конрад, представник Німецької дорадчої групи щодо економічних реформ в Україні, сказав, що без бюджету й відповідної оцінки Україна не зможе це зробити.

Свою заяву щодо наміру Києва випустити 1-5-го травня закордонні облігації, П. Лазаренко зробив, відповідаючи на запитання депутата в парляменті. В травні, за його словами, будуть необхідні ресурси для вступу України на европейський ринок облігацій.

Однак на думку Ю. Конрада, парлямент повинен спочатку прийняти бюджет на 1997 рік, який відповідав би вимогам Міжнародного валютного фонду. Без бюджету і грошей МВФ оцінка буде настільки погана, що ніхто не зацікавиться европейськими облігаціями України, сказав він.

Як відомо, минулого року Уряд повідомив про свої пляни випустити до кінця першого кварталу цього року закордонні облігації на суму 250 млн. дол.

Інший західний економіст, назвавши заяву П. Лазаренка передчасною, сказав, що Україна зможе втілити свій намір у життя десь через п'ять-шість місяців.

Піттсбурзький університет проголошує літній курс української мови

Піттсбурґ, Па. — Піттсбурзький університет повідомляє, що Літній інститут інтенсивного вивчення української мови знову діятиме у його приміщеннях від 23-го червня до 28-го липня 1997 року. Пропонуватиметься інтенсивний курс української мови для початківців і на нього можуть зголошуватись студенти будь-якого віку, починаючи від учнів середніх шкіл до університетських випускників включно, як також і особи котрі тепер не є студентами.

Сподіючись зацікавити студентів з усіх стейтів ЗСА та провінцій Канади, згаданий інститут пропонуватиме інтенсивне п'ятигодинне навчання денно, щоб учні могли якнайбільше навчитися української мови у пропонованому часі. Плянується також і культурно-товариські програми, включно з лекціями, груповими дискусіями та показами фільмів. Студенти-гості можуть перебувати в студентських гуртожитках університету.

Початкуючий курс української мови буде мати вартість шістьох коледжових кредитів, бо включатиме ґрунтовний вступ до ділянок вимови, граматики і синтакси. Крім того буде натиск на розмовне порозуміння, уживаючи вивчене у розмові, читанні та розумінні.

Курс вивчення української мови є частиною програми Східньо-европейського літнього інституту Піттсбурзького університету. Крім української мови можна вивчати словацьку, мадярську, польську, болгарську, хорватську, російську, румунську, македонську і сербську мови.

За дальшими іформаціями та аплікаціями на 1997 рік треба звертатися до Крістін Метіл зі Славістичного департаменту літніх програм Піттсбурського університету: 1417 CL, Pittsburg, Pa. 15260 або телефонувати на число (412) 624-5906.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПРОГОЛОШЕНО ПЕРЕДСТРАЙКОВИЙ СТАН

ДОНБАС. — Шахтарі Донецької области оголосили передстрайковий стан. Щодня пересічно не працюють близько 20 вугледобувних підприємств, протестуючи проти заборгованости з виплатою заробітків за 6-8 місяців. Особливо стривожило шахтарів закриття шахт і зростання безробіття. Голова Профспілки Гірників України (ПГУ) Михайло Волинець, в інтерв'ю для телебачення сказав, що у 1996 році закрито 25 шахт, а Уряд звітує про закриття лише двох. Цього року на "суху консервацію" буде закрито ще 75 копалень. Якщо в середньому на шахті працює 2-3 тисячі робітників, то разом з членами їхніх родин залишається без засобів на життя 500,000 людей, вважає М. Волинець. Тому у березневому страйку виплата боргів не буде основною вимогою. Шахтарі протестуватимуть проти рішення голови Донецької державної адміністрації Сергія Полякова створити акціонерні компанії, до яких увійдуть лише рентабельні шахти. Оскільки міністер вугільної промисловости Юрій Русанцов має намір зрезигнувати, то шахтарі передбачають, що С. Поляков хоче повернутися на пост міністра. У зв'язку з цим, шахтарі заявляють, що "долю міністерського крісла можуть вирішити Президент і страйкарі" та що в результаті страйку С. Поляков може втратити і крісло голови Донецької обласної державної адміністрації.

СУД РОЗГЛЯНЕ СПРАВИ ЩЕ 25-ОХ ДЕПУТАТІВ-СУМІСНИКІВ

КИЇВ. — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз представив на розгляд парляменту проєкт закону про внесення змін до Цивільного кодексу. Зміни торкаються конкретизування механізмів передчасного припинення уповноважень депутатів-сумісників. Голова парляменту подав до суду документи на позбавлення депутатських уповноважень 25-ох парляментаристів, які водночас працюють і на інших постах.

ПІДПРИЄМСТВАМ БРАКУЄ СПРАВЖНЬОГО ВЛАСНИКА

КИЇВ. — Міністер Кабінету Міністрів України Валерій Пустовойтенко, відвідавши низку столичних колективних підприємств легкої промисловости, прийшов до висновку, що український товаровиробник не вміє ефективно розпоряджатися своєю власністю. На його думку, на приватизованих підприємствах поки що немає справжнього власника. Міністер промисловости України Валерій Мазур запропонував групі чужоземних підприємців вкладати капітали в українські підприємства. Найбільші металюрґійні заводи потребують майже більйон доларів інвестицій. За словами міністра, держава не наполягає на збереженні у себе контрольного пакету акцій. Українська сторона, сказав Мазур, готова на пільгових умовах створити спільні підприємства і передати деякі з них в управління чужоземним фірмам.

ОУН ЗАКЛИКАЄ ОБОРОНЯТИ НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

ЧЕРНІВЦІ. — Чернівецька обласна Організація Українських Націоналістів оприлюднила заяву, у якій протестує проти тиску з боку Румунії під час українсько-румунських переговорів. В документі сказано, що прагнучи вступити до НАТО, Румунія заявляє про відсутність територіяльних претензій до України. Водночас румунська делеґація намагається схилити керівництво України до підписання базового договору без взаємного визнання в ньому існуючих кордонів. ОУН закликає українських дипломатів не піддаватися тискові й зробити усе необхідне для гарантування недоторканости державних кордонів. Якщо ж Румунія відмовиться визнати існуючі кордони і висуватиме територіяльні претензії, то члени ОУН сповнені рішучости всіма засобами відстоювати національні інтереси та національну гідність українців, які живуть на окупованих Румунією етнічних землях Південної Буковини, Мармарощини та дельти Дунаю.

О. СОСКІН ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ТИСКУ НА ЖУРНАЛІСТІВ

КИЇВ. — Тут відбулася чергова конференція "за круглим столом", присвячена ситуації в інформаційному просторі України. Директор Інституту трансформації суспільства Олег Соскін охарактеризував сьогоднішню ситуацію так: "Ми живемо в час, коли лише офіційна думка, думка влади є пануючою. Інші ж думки не можуть проходити через засоби масової інформації". Для прикладу він розповів, що на Чернігівщині "за адміністративні порушення" було затримано кількох журналістів, які висловлювали думки, що не збігалися із точкою зору місцевої державної адміністрації. За словами О. Соскіна, "на прикладі цієї області влада відпрацьовує механізм знищення неблагонадійних". Учасники конференції наголошували, що підвищення цін на телевізійні і радіо час для недержавних телерадіокомпаній, запровадження цензури суперечить статті 15 Конституції України. Промовці також зазначали, що введення пільг для деяких засобів масової інформації є "гарячковою спробою влади зробити все, аби лишитися на другий термін панування". Вислухавши різні скарги учасників "круглого стола", кореспондент українських телевізійних новин Наталка Чанґулі зауважила: "Це схоже на націонал-ображених, кожний з яких тягне у свій бік".

Ю. Єхануров аналізує економічне становище України

Київ (УНІАР). — У вівторок, 11-го березня, у Верховній Раді виступив новопризначений міністер економіки України Юрій Єхануров, який ознайомив депутатів з аналізою економічного становища в Україні.

Згідно з його висновками, у 1996 році в Україні значно зменшено інфляцію та створено стабільні фінансові передумови для економічної діяльности. Однак, в наслідок втрати протягом попередніх років державної контролі над стратегічно важливими сферами виробництва і джерелами бюджетних надходжень, не вдалося запобігти дальшому спадові економіки, хоча темпи цього спаду дещо знизилися порівняно з 1995 роком.

Завдяки стриманій грошово-кредитній політиці Уряду та НБУ обсяг грошової емісії зменшився у 1995 році на 20 відсотків. У 1996 році рівень інфляції знижувався щомісяця і в грудні проти січня зменшився у 100 разів, а в середньорічному обчисленні в 2.6 раза. Це дозволило провести в першій половині вересня грошову реформу. Запроваджено національну валюту — гривню, курс якої до сьогоднішнього дня залишається стабільним. Ознакою зростання довір'я до нової валюти стало поступове збільшення грошових депозитів юридичних осіб і населення в українських банках. Це позитивно вплинуло на поширення фінансового ринку. Більше, ніж у 2.5 раза зменшено протягом року ставку рефінансування Національного Банку, що сприяло здешевленню кредитних ресурсів.

Уряд провів індексацію фондів, що дасть змогу

(Закінчення на стор.3)

Вшанували Т. Шевченка у Вашінґтоні

Вашінґтон (Амбасада України). — Урочистий вечір до 183-ої річниці від дня народження Тараса Шевченка розпочався тут покладенням квітів до величного пам'ятника Кобзареві у центрі Вашінґтону. Від імені дипломатичного представництва до пам'ятника прийшли вклонитись амбасадор України в ЗСА Юрій Щербак і старші дипломати.

У привітальному слові на вечорі Ю. Щербак наголосив на єдності народу, до якої завжди закликав у важку хвилину поет-мислитель. За словами д-ра Щербака, „Кобзар" став першою духовою конституцією України. Творчість Шевченка допомагає сьогодні будувати нову незалежну державу на базі багатого історичного досвіду України.

З доповіддю, присвяченою проблемі естетики поета, перед учасниками пам'ятного вечора виступив проф. Ратґерського університету Іван Фізер.

Великий успіх тою мала святкова мистецька програма. Солістка Львівського оперного театру Леся Грабова виконала пісні українських композиторів на слова Шевченка. Декламовано вірші поета, зокрема, уривок його поеми „Кавказ".

У СВІТІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ ЗАСОБИ масової інформації повідомили про те, що космічна ракета з обладнанням і харчами, призначеними для російської станції „Мір", не прибула до місця призначення. У середу, 12-го березня, деякі частини згаданої космічної ракети „Прогрес М-33" повернулися на землю та впали у Тихий океан, 3,100 миль на схід від Нової Зеляндії. Росія плянує в кінці цього місяця післати нову космічну ракету з обладнанням і продуктами для станції „Мір".

КОРОЛЬ ЙОРДАНІЇ ГУССЕЙН, окремим особистим листом до ізраїльського прем'єр-міністра Беньяміна Нетаняґу з жалем йому докоряє, що не може дальше залишитися партнером і другом, „коли бачить наполегливість знищити всю його проведену працю для зближення наших людей і держав". На це прем'єр-міністер Ізраїля заявив, що вже „має досить" всіх звинувачень, що тільки Ізраїль є винним у можливостях замирення на Близькому Сході.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 11-ГО БЕРЕЗНЯ, розпочалися вже двічі перенесені сенатські переслухання Антоні Лейка, номіната президента Билла Клінтона на становище директора Сі-Ай-Ей. Номінат, незважаючи на очевидне вороже наставлення голови комісії, республіканського сенатора з Алабами Ричарда Шелбі, боронив свою чесність від нападів і обіцяв „оновлення" всієї сітки цієї державної розвідчої аґенції. Одначе голова комісії Р. Шелбі намагався змінити хід переслухань і конечно хотів А. Лейкові нав'язати причетність до історії фінансування передвиборчих кампаній.

ЗАЯВЛЯЮЧИ, ЩО ЗМІНА може „допомогти звільнити нашу демократію від залежности великих грошей" президент Билл Клінтон у вівторок, 11-го березня, виступаючи на конференції, запропонував телевізійним мережам і радіостанціям давати безплатну однакову кількість часу всім федеральним політичним кандидатам, щоб вони мали змогу говорити прямо до виборців.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Чому Джанні та Івась не читають

Від деякого часу іде в метрополії Ню Йорку голосна дискусія і затривоження незнанням учнів в початкових школах елементарних засад читання і писання. Про це пишеться багато в американській пресі та говориться на різних офіційних стейтових та місцевих урядових рівнях, даючи застрашуючі докази низького знання читання серед американських дітей. Статистичні дані на цю тему та загальне потвердження того стану спричинили доручення адміністратора шкіл в Ню Йорку Руді Кру переводити таку програму навчання, щоб діти із закінченим третім роком науки в школі уміли читати і писати.

Видається просто неймовірним таке доручення наприкінці XX століття, але однак воно показується потрібним з уваги на анальфабетизм дітей в Ню Йорку.

Але чи тільки Ню Йорку? Чи проблема плинного читання і зацікавлення у читанні існує лише в Ню Йорку, а не на цілому американському континенті? Всі ми добре здаємо собі справу, що останні десятиріччя відсунули на задній плян книжку ради телевізії і що читання книжок є для більшости молодих людей таким нецікавим і неактуальним, як минулорічний сніг. Заобсервуйте лише при найближчій нагоді поведінку американської молоді у підземках, автобусах, на вулиці чи в парку. Як часто завважите, щоб хтось тримав книжку в руках? Правда, можна ствердити, що публічні читальні все ще повні дітвори, але який же малий це відсоток в порівнянні із загальною кількістю доростаючого покоління в ЗСА. До того ще останні роки принесли розквіт і швидке поширення комп'ютерів та „І-мейл", а це ще один ворог книжки. Не сприяє бажанню читати книжки також можливість слухати шедеври літератури на тасьмах, що тепер стало також дуже популярним, зокрема для середнього віком покоління, що більшість часу просиджує при керівницях автомобілів.

Як великий вплив має технологія на традиційне читання книжок, може послужити інформація, взята з „Ню Йорк Таймсу", що лише в одному 1996 році закрили в Ню Йорку, з браку покупців та зацікавлення, 50-60 книгарень. Чи це не є найкращий доказ, на чому виховується молоде американське покоління? У висліді є повне незнання світової літератури, зниження інтелігенції, а у дітей невміння читання до віку 10 років.

Причини, чому Джанні не читає, лежать ясно та різко перед нами, а розв'язка цієї проблеми є в руках батьків та виховників.

Як інакше представляється питання читання книжок в сьогоднішній Україні, хоча у підсумках вислід один і цей самий, бо Івась також не читає. Не читає він не тому, що сидить цілий день при телевізії або комп'ютері, але тому, що немає книжок. З усіх частин України, а вже зокрема із східніх областей, дістаємо постійно інформації, який брак українських книжок, як белетристичних, так і шкільних, панує на кожному кроці. Більшість шкіл мусить досі послуговуватися давніми російськими підручниками, при тому знаємо добре, що література російська заливає Україну, а української літератури, та ще для молоді, майже немає. Цей стан зовсім не зміняється і якось не завважуємо доручень на зміну, які ішли б від Уряду України, а навпаки приходять чутки про те, що ряд шкіл замикають через брак підручників та вчителів.

А молодь та її розвиток і тут, і там — це вклад у майбутнє народу. Чи можна отже приймати байдуже брак у неї елементарного знання інтелігентної людини? Саме недавно на сторінках „Свободи" були поміщені інформації про зусилля діяспори, а конкретно Крайового Комітету Допомоги Україні, допомоги підручниками у шкільництві та у постачанні українських книжок до садочків та шкіл. Кожна одна книжка це — засіб для подолання великої проблеми українського майбутнього в молодій державі. Чи це, однак, вистачає? Чи кільканадцять тисяч чи навіть кількадесять тисяч одного шкільного підручника українською мовою покриє загальну потребу? Однак добре і те. Бо наш Івась хоче читати, але не завжди має що.

Ігор Лесик

НЕЗГОДИ І ПОТРЕБА ОБ'ЄДНАННЯ

Упродовж всієї історії українського народу синдром незгоди так глибоко закорінився у психіці нашого народу, що став частиною його духовости. Народне прислів'я „згода будує, незгода руйнує" коротко, але ясно визначає незгоду як явище, яке руйнує конструктивні процеси у житті народу. Незгода — це внутрішня недуга, бацилі якої паралізують гармонійні відносини між всіма прошарками суспільства. У житті нашого народу не бракує апелів до єдности. Люди великого розуму і великої любови до України надаремно закликають наш нарід до єдности. По церквах вже півстоліття нарід співає зворушливо „Боже, нам єдність подай". Одначе всі ці молитви і нарікання залишились у сфері абстракції, бо ті, що моляться і нарікають, є неспроможні проаналізувати глибше причини незгод, які в більшості виходять від них самих. Вплив на формування цього еґоцентризму мають політичні, економічні та культурні чинники.

Політична культура суспільства в Україні і її діяспорах є основана на політичних партіях. У сучасних суспільствах партія є засобом боротьби за владу. В дійсності головною фукцією політичної партії є запропонувати урядові програму, яка була б найбільш корисна у розбудові держави і враховувала добро громадян. В сучасну пору українці поза межами Батьківщини мають лише одну програму буття. Вона є аполітична і зосереджена на стратегії збереження національної самобутности діяспори та на виконанні її обов'язків у відношенні до України у формі моральної і матеріяльної допомоги.

Самозрозумілим є, що навіть у такій неполітичній програмі існуватимуть зрізничковані погляди. Але ці погляди мусять бути підпорядковані почуттям національної згоди, яка є передумовою успіху у реалізації програми, корисної для народу. Щоб така програма була ефективною, вона повинна бути повністю зосереджена на її головній функції, використовуючи максимум громадської енерґії, яку можна осягнути лише при повному об'єднанні всього духового потенціялу народу.

Українська література є повна принизливих і неґативних оцінок ментальности української спільноти, яка має спільний психологічний синдром: еґоцентризм. Кожний вважає, що лише його думка є правильна й розумна. Він може співпрацювати лише під умовою, що всі його будуть слухати. Розходження думок переходять в особисті образи, які переносяться на форум організацій і там стають темою сварок і незгоди. В атмосфері суб'єктивізму, базованого на особистих амбіціях (еґоцентризм) і на традиційній жадобі політиканства, нарід прямує послідовно до утрати розуміння українського патріотизму, основи національної свідомости.

У теперішній час українська нація є у надзвичайно важкому, критичному становищі. Українська держава мусить боротися на двох фронтах: на внутрішньому і зовнішньому. Внутрі держави нарід мусить вести боротьбу із лівими елементами, які пляново впроваджують хаос у політичне життя країни, перешкоджають народові у його процесі демократизації та вбивають у ньому національну свідомість. На зовнішньому фронті зруйнована Україна мусить відбивати політичний, економічний і культурний натиск віковічного ворога — Москви.

Не важко зрозуміти, що у такій ситуації незгоди в українському суспільстві є на користь ворогові. Це розуміє нарід української держави, очі якого є звернені у напрямі діяспори. Від неї він очікує прикладу єдности, ліку не безладдя. Немає підстав думати, що сьогодні Україна стоїть на шляху до національної еволюції, яка б могла послабити процеси розпаду суспільства. Ворожі сили підсилили свою розкладову політику в Україні, щоб з легкістю завершити свої імперіялістичні пляни, 1998 рік, у якому нарід буде вибирати нову

(Закінчення на стор. 3)

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

Лист до пані з периферій...

Дорога моя!

Ваша пригода на бенкетовому обіді в Ню Йорку мене зворушила до сліз, і я, яка живу в Чикаґо і теж тут приїхала з периферій, хочу доброзичливо подати Вам декілька практичних порад.

Кладіть льняну серветку завжди на коліна, а після обіду (чи вечері), покладіть зараз на стіл, а не пхайте чоловікові до кишені. Не беріть (Борони Вас Боже) зі собою „доґґі беґ", хоч би ваш котлет був дуже, а дуже твердий.

Обережно з одягом Вашого чоловіка. Хай він не вдягає на бенкет джінсів, (бо він теж з периферій), а краватка хай буде без орнаменту тигра і без ящірки, бо там, у Вас, на периферіях, аж роїться від дикого звіра. І хай Ваш супруг обголиться охайненько, а бороду причеше у шпіц, щоб виглядало елеґантно, Ви ж бо їдете до столиці, а не до якогось загумінку.

Ще одна добросердечна порада — їдьте на бенкет сама, чоловіка залишіть дома. І Ню Йорк, і Чикаґо („місто вітрів"), це міста вдів. У нас, у Чикаґо, в моєму кварталі аж 28 вдів, а всі з рум'янцями, всі бльондинки, і всі чигають на жертви з периферій? Навіщо Вам клопоту?

За себе, моя дорога, Ви не бійтеся. Ваше ім'я і прізвище (Оксана Сон) відчинять Вам двері до найкращих сальонів столиці. Що ж би Ви бідна почала, якби називалася так, як деякі високі, достойні, „посадові" особи і в Україні, і в Канаді? От тобі горе!

Колись підемо разом на бенкет у Чикаґо. Одягнемо (для фасону) довгі чорні сукні з декольте аж до пояса. Це тепер модне. Обвішаємося шнурками перел, (Ви там, на периферіях, певно моди не знаєте), аж будуть деякі „модні"скреготати зубами.

І ще одна справа. Прошу, благаю, не їжте перед бенкетом отого чарівного часнику, ні в порошку, ні в піґулці, ні (Господи милуй) у головці, бо горе нам буде, тяжке горе і сором працівникам пера.

Євген Федоренко

Правда про український Катинь

„Народовбивство в Україні", офіційні матеріяли про масовий терор, Львів, 1995 р.

Багатовікова історія України зазнавала чимало трагічних, страдницьких сторінок, котрі лише нині знаходять своє правдиве висвітлення і стають, нарешті, здобутком української громадськости.

Хоч сторінки ті крають серце, проте люди мусять знати цю дуже гірку правду. І не лише заради об'єктивности історичних подій — заради пам'яті. А ще для того, аби нагадати тим, хто все ще сумує з приводу загибелі імперії „дружби народів", тихцем чи одверто мріє про її відновлення.

Не мають права громадяни України забути мільйонових жертв, що їх приніс український народ на смертний вівтар соціял-комунізму — ні голоду, що знекровив насамперед працьовите українське селянство, ані тисяч і тисяч страчених, закатованих у численних таборах та катівнях. Не можна забути й про сплюндровану національну культуру, силоміць занедбану мову.

Тож видана у Львові книга „Народовбивство в Україні", на мою думки, подія не лише історичної, а й суто сучасної політичної значимости. Адже читачеві пропонується не історичний нарис, котрий за будь-якої об'єктивности неодмінно відбиває тією чи іншою мірою суб'єктивний погляд автора. Перед нами також не документально-публіцистичний твір, де емоції подеколи переважають над фактами.

„Народовбивство в Україні" — це величезної викривальної сили документ, точніше, збірник документальних матеріялів Міжнародної комісії 1943 року про масові вбивства у Вінниці, комісії, що до складу її входили представники 12 країн світу. Про трагедію у Вінниці появилося декілька книжок, спогадів та публікацій на Заході, а в 1994 році появилася книжка в Україні „Вінниця: злочин без кари" під редакцією Євгена Сверстюка та Олександра Скопа.

9,432 загублені душі, закатовані не під час війни з ворогом, а в цілком мирний час — у 1937-38 роках. Жертви, які назавжди залишаться на совісті комуністичних верховодів та їхніх надійних катів-опричників з горезвісного НКВД.

Створенню міжнародної комісії передували події 1942 року. Під час окупації Вінниці містом поширилися чутки, що на околицях міста, на різних місцях колишніх „спецоб'єктів НКВД" є поховання жертв масових репресій. Називали і точні координати об'єктів: старий цвинтар, овочевий сад та... Парк культури і відпочинку.

До речі, зауважу: то була традиція комуністичних спецслужб — маскувати місця кривавих злочинів „містечками розваг" чи помпезними забудовами. У Хмельницькому (колишньому Проскурові) на кістках жертв репресій звели міський універмаг. У київському Бабиному Ярі, де загинули кинуті напризволяще верховодами „народовладдя" мирні жителі, плянували теж створити Парк культури і відпочинку.

Та повернемося до Вінниці — до книги, що в ній зібрані лише документи — без будь-яких коментарів. Ніби зовсім суха мова протоколів і звітів, проте вона вражає більше, ніж наймоційніша публіцистика.

На трьох відкритих комісією об'єктах — поховання майже десяти тисяч мирних мешканців Вінниці та навколишніх сіл і містечок. Більше половини жертв — це люди 30-40 років, тобто найактивнішого зрілого віку. (Серед страчених 169 жінок). Закатовані вони були, як засвідчували місцеві жителі, здебільшого на подвір'ї місцевого НКВД, а вночі страдників-небіжчиків автами перевозили до згаданих „об'єктів". Під час ексгумації та анатомічних досліджень в легенях, бронхах та страводах окремих трупів виявлено залишки ґрунту, що незаперечно свідчить: ті жертви живцем були кинуті до могили.

Як виявила комісія, розстрілювали нещасних з малокаліберної зброї. А це далеко не завжди означало нагальну смерть.

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

До огляду журналу

У числі „Свободи" з 26-го лютого вміщено цікавий огляд українського журналу „Генеза" пера Романа Трача, в якому згадуються книги Віктора Суворова. Я підтримую Р. Трача в тому, що гіпотеза Віктора Суворова про підготову совєтської аґресії в 1941 році дуже вірогідна, але дозволю собі привернути увагу лише до одного слова. Отож автор пише про Віктора Суворова: „Показується, що під тим псевдонімом російський автор Володимир Рєзун написав книжки 'Криголам' і 'День М'"...

Але Володимир Різун походить з українського міста Черкаси, там і тепер живуть його батьки, то я так легко не віддавав би цього автора Росії. Інша річ, що він робив кар'єру в совєтській, тобто московській розвідці, збагнув неправду своєї служби, за що був заочно засуджений до страти, книжки написав російською мовою, але в Черкасах його вважають українцем. Не знати, що він сам про це думає, бо й досі не може з'явитися на рідній землі.

Лев Хмельковський
Нюарк, Н. Дж.

Ярослав Ткачівський

Злодієві

Хтось украв з мого саду горіх.
Щоб зі встиду той злодій згорів,
Що живцем корчував деревце.
Бог тебе покарає за це.
Чуєш, злодію, красти — гріх.
Може стати у горлі горіх.
Що, злякався? Тремтиш, аж поблід,
Не смакує украдений плід?
Запитання моє просте
В твою совість корінням вросте.
Тут сидітиме тихо-ша
Зашкарубла твоя душа.
Але буде ще суд нагорі —
Тріснеш там, як волоський горіх.

Володимир Жила

Логічна й успішна публікація

Григорій Костюк, „Сталінізм в Україні (генеза і наслідки): дослідження і спостереження сучасника", переклад та упорядник Роксана Харчук, В-во „Смолоскип", Київ, 1995, 508 стор., портр.

II

Діяльність Науково-дослідного інституту літературознавства ім. Т. Шевченка, а його директора С. Пилипенка й більшість працівників та аспірантів або розстріляно, або заарештовано; українську мовознавчу науку та її центр — Інститут мовознавства Академії Наук, а наукові співробітники переважно були фізично знищені; лябораторію, що займалася науковим розробленням українського правопису; діяльність Сільсько-Господарської Академії та Науково-дослідного інституту економіки і організації сільського господарства разом з керівниками й науковими працівниками; діяльність Українського науково-дослідного інституту сходознавства, а директора Л. Величка й більшість наукових співробітників заарештовано; Науково-дослідний інститут совєтського будівництва й права разом з директором П. Трублаєвичем й усіма науковими співробітниками; всі літературні об'єднання і організації, а більшість видатних письменників, критиків й істориків літератури заарештовано й знищено в концентраційних таборах (за неповними даними, арештовано й загинуло близько 223 письменників, літературних критиків, мистецтвознавців й істориків літератури, театру, мистецтва); знамениту школу малярства — „бойчукістів" на чолі з талановитим керівником, художником і професором М. Бойчуком, театр „Березіль", а його керівника Л. Курбаса й ряд видатних акторів заарештовано; видавництво й редакцію УРЕ (Української Радянської Енциклопедії) — установи, заснованої М. Скрипником; керівництво й редактор видавництва загинули (М. Скрипник, А. Річицький, О. Бадан, проф. М. Наконечний та інші); значну частину професорського й викладацького складу всіх українських вищих навчальних закладів й замінено новими людьми.

Рівночасно з загальним погромом наукового й культурного життя відбувався тотальний розгром українських громадських та політичних діячів, незалежно від їхньої політичної активности або пасивности.

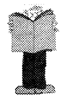
До кінця 1938 року заарештовані, знищені фізично або вигнані з наукового, громадського й політичного життя України: діячі революції 1917 року й УНР, незалежно від партійної приналежности, велика група М. Скрипника та всі, хто якоюсь мірою був причетний до опозиції Шумського-Волобуєва-Хвильвового, всі совєтофіли й зміновіхівці, яки приїхали з Галичини або повернулися з еміґрації. У той час розгромлено також усі кадри молодої, зформованої вже в совєтських умовах, інтеліґенції, яка активно включилася у будівництво української совєтської державности і її культури.

Цей всеукраїнський терор сталінізму 1933-38 років знищив також усі старі органічно національні сили КП(б)У. Або ще точніше, як пише Г. Костюк, „він убив український комунізм, як ідейну національну течію". Тут автор приходить до надзвичайно цікавого висновку, що український національний комунізм, „здійснивши ряд тактичних і політичних помилок у змові й союзі зі своїми російськими однодумцями, історично виявився слабким і тому не зміг протиставити владу й українську совєтську державність большевизмові з його могутньою централізованою машиною".

Вивчаючи уважно усі згадані факти і події епохи терору, автор висуває запитання: яка ж тоді причина цих надзвичайних й безпрецедентних за розмахом і жорстокістю засобів сталінської диктатури стосовно українського народу, його культурних і політичних діячів? Тут паралельно з'являється друге запитання, а саме: в чому полягала небезпека їхньої діяльности для централістської політики й диктатури Сталіна? Автор вважає, і то зовсім правильно, що для здійснення своїх централістських і диктаторських плянів Сталін уже на початку 30-их років став явно використовувати російський великодержавний шовінізм. І саме це неминуче поставило його на ворожу позицію відносно, з одного боку — всіх старих кадрів у ВКП(б), а з іншого — керівників усіх національних союзних республік, в тому числі й України. Адже ніхто з останніх не міг погодитися на провінційну, вічно залежну від Москви ролю. Тому що Україна була найбільша за населенням після Росії, найбагатша, політично, культурно й національно найактивніша, їй припало перше місце в спротиві диктаторсько-централістській силі Кремля. Далі в жодній союзній національній республіці не було могутнього протесту проти задушливої атмосфери в літературі, в театрі, в образотворчому мистецтві та в інших галузях, як в Україні. Ніде з такою рішучістю не проголошувалися гасла відриву від російської культури, літератури й мистецтва, безумовної орієнтації на західньоевропейську культуру й літературу, як в Україні.

А найважливіше, що жодний конфлікт Москви з тією чи іншою союзною республікою не виносився на міжнародну арену. А українське питання багато разів обговорювалося на нарадах і конґресах Комінтерну. Таким чином, Україна швидко перетворилася із невід'ємної частини імперії в реально існуючу, творчу державу з власними вимогами. А це Москві, зокрема всевладному Сталінові, не подобалося, що більше — він відчув тут небезпеку для своїх централістських і диктаторських плянів. Це помічаємо в його листі з українського питання з 1926 року до Л. Каґановича. Поразка шумськістської опозиції в КП(б)У та зростаня авторитету й фактичної влади М. Скрипника не тільки не зміцнили позицій централізму в Україні, а навпаки, різко погіршили й позбавили країну будь-якої перспективи. А тут стали ще вибухати масові стихійні селянські повстання проти насильницької колективізації. На початку 1930 року вони створили загрозу для централізму та склали сприятливі умови для національної опозиції в КП(б)У. У ситуації, що склалася, Сталін почав помічати чимало небезпечного для своєї централістської політики. „У цьому, — як пише Г. Костюк, — полягав „злочин українського комплексу, у цьому була його 'провина', у цьому головна причина жорстокої розправи Сталіна з Україною взагалі".

(Закінчення буде)

Лекції англійської мови ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ

Зайняття двадцять перше

БЛИЗЬКІ ЗА ЗНАЧЕННЯМ СЛОВА

Частина І

Ми вже згадували про ситуацію, коли близькі за змістом слова в українській та англійській мовах мають різний діяпазон вживання. В цьому випадку одному українському слову може відповідати два й більше англійських, і навпаки. При цьому звичайного заучування перекладу слова недостатньо; треба крок за кроком опановувати різні варіянти його вживання в англійській мові.

Прислів'я **Live and learn** (вік живи, вік учись) на цей раз доречне подвійно, бо ми будемо говорити про дієслово „вчити", якому відповідають три англійські слова:
learn — вчити, навчатися; вивчати;
study — вчити, вивчати; займатися

При цьому **study** означає „вивчати свідомо" (пор. студіювати):
to study biology — вивчати біологію
I'm studying all the literature on this subject. — Я вивчаю усю літературу з цього питання.
We studied the map before we started. — Ми вивчили карту перед тим, як вирушити в дорогу.

У противагу цьому **learn**
а) змальовує процес вивчення в загальному:
This child likes to learn. — Ця дитина любить вчитися.
Girls often learn better than boys. — Дівчатка часто вчаться краще, ніж хлопчики.
It's never too late to learn. — Вчитися ніколи не пізно.
б) відноситься до навичок, які засвоюємо шляхом наслідування, повторення дії (напр., танець, їзда на велосипеді і т. д):
She is learning to swim. — Вона вчиться плавати.
Ann can't learn how to drive. — Анна ніяк не може навчитися керувати автомобілем.

Ось ще два прислів'я на цю тему:
Learn to walk before you run. — Навчися ходити перед тим, як побіжиш (себто, вчися поступово, не хапайся відразу за великі справи).
If you keep company with the wolf, you will learn to howl. — З вовками жити — по-вовчому вити.

Існує декілька прийменників, які стійко вживаються з цим дієсловом:
to learn by heart — вивчати напам'ять
This song is very simple — you have to learn it by heart. — Ця пісня дуже проста — вам треба вивчити її напам'ять.
To learn from mistakes — вчитися на помилках
I learn patience from my sister. — Я вчуся терпеливости у своєї сестри.

Рідну мову вивчають в дитинстві також несвідомо, тому звичайно говорять:
to learn English; to learn a foreign language

Одначе доросла людина може сказати про себе:
I study English. — Я вивчаю англійську (мову).

Українському слову „займатися" (вчитися) відповідає **„study"**: **to study at school (at college, at the university):**
She's studying at Princeton. — Вона навчається у Принстонському університеті.

He's studying to be a doctor. — Він вчиться на доктора.
She studied very hard at school. — Вона пильно вчилася в школі.
Also, she had to study for many hours at home. — Вона також мусіла займатися годинами вдома.

На відміну від дієслів **"learn, study"**, які означають „одержувати знання", дієслово **"teach"** описує зворотній процес — навчати, викладати.
Peter teaches chemistry at the university. — Петро викладає хемію в університеті.
David taught me to swim. — Давид навчив мене плавати.
She teaches for a living. — Вона заробляє на життя викладанням.

Ось декілька вживаних ідіом:
I'll teach him a lesson. — Я його провчу.
Don't teach a dog to bark. — Не вчи пса гавкати (себто, не вчи вченого).
To teach an iron to swim — вчити праску плавати (себто, займатися безнадійною справою)
It's hard to teach an old dog new tricks. — Старого пса важко навчити нових фокусів (себто, в старості важко перевчатися). Це прислів'я популярне у американців.

Тепер перекладемо з української на англійську:
Як вам вдається вивчати німецьку мову? —
How do you manage to learn German?
Де ви навчилися української мови? —
Where did you learn Ukrainian?
Вона добре вчиться в школі. —
She is doing well at school.
Доживеш до моїх років — тоді повчай інших. —
When you live until my age, then you can teach others.

Для повноти картини розглянемо іменники, які відповідають згаданим дієсловам. Слово **"study"** має декілька значень: навчання, вивчання, наукова праця.
He published several studies in this field. — Він опублікував декілька праць з цієї ділянки.

Слово **"student"** в Америці відносять до учнів будь-якого віку:
Andrew teaches history in the seventh grade. His students love him. — Андрій викладає історію у сьомій клясі. Учні його обожнюють.

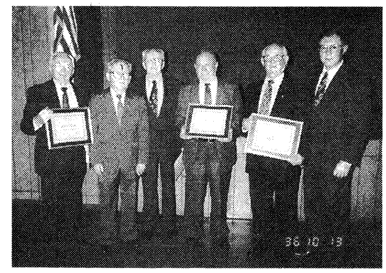
Слово „вчитель" знають усі, а ось слова „самовчитель" в англійській немає, замість нього вживається зворот із ІІІ формою дієслова:
French self-taught — самовчитель французької мови
І, нарешті, слово **learning** — навчання, вивчення.
a child with learning disability — дитина з порушеннями здібностями до навчання
Learning does not come easily to him. — Навчання дається йому нелегко.

II частина лекції — у наступному, 22-му зайнятті англійської мови, яке друкуватиметься у п'ятницю, 28-го березня ц.р.

Автор лекцій англійської мови — Віталій Левенталь. Матеріял опрацювала відповідальна за рубрику Галина Колесса. Автор застерігає за собою усі права.

© В. Левенталь

У Вотервліті вшанували громадських активістів

На фото (зліва): І. Романишин, М. Бережанський, інж. М. Шпонтак, І. Карабин, В. Мокій і М. Філь.

Під кінець минулого року в Українському Горожанському Клюбі у Вотервліті, Н. Й., Відділ Українського Конгресового Комітету Америки бенкетом і забавою відзначив 45 років своєї праці. Ювілей підготовив Святочний комітет, до якого увійшли: о. Михайло Мищук — почесний голова; Михайло Бережанський — голова; Дмитро Кулик — секретар; Іван Романишин — касир; Микола Філь — господар свята; члени: Євген Наболотний, Павло і Теодозія Шевчуки, Богдана Бережанська, Евстахій Мочульський і представник 99-го Відділу Союзу Українок Америки Дозя Кушнір. Програма складалася з товариської зустрічі, переведення різних церемоніялів, обіду і забави. Коктейл приготовили Богданна Бережанська, Теодозія і Павло Шевчуки.

Програму відкрив голова Комітету Михайло Бережанський, котрий привітав усіх гостей та пояснив, чому святкуємо 45-ліття невтомної праці членів Відділу. Дальше слідувало вшанування покійних членів Відділу. М. Бережанський представив гостям ведучого програмою Миколу Філя, котрий подякував за привілей бути господарем цього свята і попросив о. М. Мищука, щоб провів молитву. Відтак звітував, голова Бережанський.

Відділ Українського Конгресового Комітету Америки зорганізовано 14-го жовтня 1951 року. На цих перших сходинах були присутні представники трьох вже існуючих організацій, а саме: Братства св. Миколая, Братства св. Йосафата і Українського Горожанського Клюбу. Вибрано тимчасову Управу, яка працювала до 1953 року. Першим головою Відділу був Василь Мадараш. У 1953 році на Загальних зборах вибрано нову Управу. До Відділу покликано нових людей, що приїжджали в той час з Европи. Ці люди мали нові ідеї і підхід до праці. Від цього часу праця у Відділі проходила успішно.

Відділ влаштовував різні імпрези і поїздки, проводив збірки на національні чи громадські цілі, організовував і влаштовував відзначення національних свят. Для відновлення в нашій громаді наших різдвяних звичаїв, Відділ разом з 99-им Відділом СУА приготовляли „Ялинку—„Свят Вечір". В останніх роках громаду почали відвідувати малі мистецькі групи з України.

Касир І. Романишин подав фінансовий звіт з довголітньої праці членів Відділу про те, скільки грошей пройшло через касу і переслано на різні благородні цілі.

Представник Крайової Управи УККА інж. Михайло Шпонтак виголосив святочне слово. М. Філь представив гостей, що сиділи при головному столі.

Головною точкою цих святкувань було надання почесних грамот для чотирьох заслужених довголітних членів Відділу за їх невтомну працю для організації і громади. Грамоти вручено Романові Маселкові, Іванові Романишинові, Василеві Мокієві і Іванові Карабинові. Їх вручив М. Бережанський в асисті М. Філя. Цей момент, може, був найбільш зворушливим, бо ми бачили перед собою трьох осіб, які дістають ще за життя признання за свою щиру, жертвенну працю. З причини слабого здоров'я не був присутній Р. Маселко.

Після закінчення офіційних церемоніялів М. Бережанський щиро подякував усім, що співпрацювали і причинилися до успіху цих святкувань і побажав усім смачного обіду та приємної забави. Під час обіду М. Філь прочитав привіти від різних організацій. Євген Наболотний був відповідальним за влаштування обіду. Після бенкету відбулася забава при звуках оркестри „Відлуння".

Присутня

Незгоди...

(Закінчення зі стор. 2)

Верховну Раду, буде рішаючим роком в історії України. Коли переможуть ліві, тоді країну спіткають катастрофальні наслідки, включно з втратою незалежности української держави.

Діяспора може не допустити до смертельного удару проти України енергійною моральною допомогою у її підготовчій, освідомлюючій акції. Щоб цей плян мав успіх, діяспора мусить ґрунтовно змінити свою „політичну" орієнтацію і повернутись до безкомпромісової єдности. Вона мусить раз назавжди поховати незгоди. Українська інтелектуальна еліта мусить в першу чергу позбутись філософії партійного мислення і пожертвувати свої особисті амбіції на користь добра цілого українського народу. На цю хвилю жде українське суспільство у діяспорі і нарід на українських землях.

ПОДІЇ

ДОПОВІДЬ О. ЗІНКЕВИЧА У С. БАВНД БРУКУ

Савт Бавнд Брук, Н. Дж. — Комітет Допомоги Україні центрального Ню Джерзі влаштовує доповідь голови Видавництва „Смолоскип" Осипа Зінкевича на тему „Ідеологічно-політична ситуація в Україні. Молодь України: якою вона є, куди вона йтиме?" Відбудеться вона у неділю, 16-го березня, у залі при соборі церкви-пам'ятника ім. св. Андрія Первозванного у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж. Початок о 7-ій год. вечора. Після доповіді — запити і дискусія.

РІЧНІ ЗБОРИ БАНКУ „ПЕВНІСТЬ" У ЧИКАГО

Чикаго. — Тут у середу, 19-го березня, в домі СУМ, 2457 захід Чикаго аве., відбудуться річні загальні збори Першого Українського Федерального Щадничого Банку „Певність". Початок о 7-ій год. вечора. Додаткові інформації поміщені у „Свободі", ч. 47 з 11-го березня ц. р.

БОГОСЛУЖІННЯ ЗА ГЕТЬМАНА І. МАЗЕПУ

Чикаго. — Катедральна парафія Покрови Богородиці УАПЦ (Соборноправної) у Чикаго запрошує на Архиєрейську Літургію і Панахиду за гетьмана Івана Мазепу, які відбудуться у неділю, 16-го березня ц.р., початок о год. 10-ій ранку. Літургію відслужать Архиєпископ Петро і Єпископ Олександер з духовництвом. Під час поминального обіду в церковній залі доповідь „Мазепа і Філарет" виголосить старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України Оксана Хомчук.

ЗБОРИ УНДОМУ В ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж.

Ірвінґтон, Н. Дж. — Місцевий УНДім влаштовує Загальні річні збори у неділю, 16-го березня, початок о 3-ій год. після полудня, у власному приміщенні, 140 Проспект аве.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Тут у неділю, 16-го березня, в залі УОКЦентру відбудеться концерт в пошану Тараса Шевченка, початок о 4-ій год. після полудня. З доповіддю виступить член НТШ, професор Карлового університету д-р Тетяна Беднаржова; у мистецькій частині братимуть участь: хор „Прометей" (диригент Н. Кизимишин, партія фортепіяну І. Пелех-Зварич), Л. Грабова, В. Винницький та В. Кавка. Свято влаштовують НТШ та Українська Громада Метрополітальної Філядельфії — УАКРада. Адреса УОКЦентру: 700 Сідар ровд, Дженкінтавн, Па.

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

Зазначивши, що на переговорах зі своїм молдавським партнером особливу увагу звернено на територіяльну цілісність, Л. Кучма сказав, що Україна „готова займати активніше становище у врегулюванні придністровської проблеми".

Він також сказав, що Київ дозволить перевезти через територію України 500,000 тонн озброєнь до Росії під охороною 6,000-тисячного російського контингенту.

Згідно з деякими представниками української делегації, Україна плянує послати в Придністров'я спостерігачів і може розмістити там невелику кількість миротворчих сил.

Голова Ради національної безпеки і України Володимир Горбулін сказав, що уряд Молдови і придністровські сепаратисти бажають присутности в регіоні, де мешкає біля 200,000 українців, українського миротворчого контингенту. Як відомо, Молдова готова надати Придністров'ю широку автономію, однак сепаратисти хочуть повної незалежности і це заводить ситуацію в безвихідь.

Л. Кучма також сказав, що питання делімітації українсько-молдовського кордону завдовжки 1,200 кілометрів буде вирішено до липня. Обидві країни сперечаються щодо трьох точок на кордоні, однією з яких є місце біля румунського кордону, де Молдова володіє відрізком Дунаю завдовжки кілька сотень метрів. Кишинів хоче там побудувати нафтовий термінал, а Україна побоюється, що це применшить важливість українських портів на Дунаї.

Туга за Україною

Там, де небо сходиться з землею,
Там, у долині,
Починаються простори України,
Що пам'ятаються із юних літ мені.

А я за океаном, за глибокими морями
Літа доживаю свої
Та серцем відчуваю життя України,
І чую, як в гаях співають солов'ї.

Відкриє двері й вікна Україна
І вийде у широкий світ,
А рідні й друзі, що розкидані по світі,
Бажатимуть багатих і щасливих літ.

Про півстолітні дні жахливі,
В яких жили діди й батьки,
Нове прийдешнє покоління
складатиме про це казки.

Роза Василенко
с. Солунів, Україна

Правда...

(Закінчення зі стор. 2)

Робили так задля того, аби мешканці навколишніх будинків не чули, що діється за високими брамами НКВД. З цією ж метою екзекуції на подвір'ї супроводжувалися гудінням автомобільних моторів.

Всі без винятку жертви загинули від пострілів у голову з близької відстані. У більшості руки зв'язані за спиною, у декого путами стягнуто і руки, і ноги. Тіла багатьох мають сліди численних прижиттєвих ушкоджень, що свідчить про тортури, які передували загибелі.

Під час розриття поховань і ексгумації трупів місцеві жителі знаходили останки своїх рідних, заарештованих у 1937 та 1938 роках. Завдяки відкритим документам, знайденим деталям одягу, за допомогою місцевих жителів вдалося розпізнати та ідентифікувати 675 жертв терору. Цей скорботний список наведений у книзі. Поряд з ім'ям, адресою нерідко зазначається колишній соціяльний стан жертви — колгоспник, робітник, швець, машиніст... Ось кого влада мала за ворогів, а відтак безжалісно винищувала.

В анотаціях та рецензіях часто-густо пишуть: „Видання ілюстроване". Та рука не піднімається назвати ілюстраціями ті 130 фотознімків, що на них відтворені розкопані могили, пробиті черепи, страшні пута закатованих жертв. Згорьовані постаті жінок, котрі розшукують і несуть на руках відкопані останки своїх близьких.

Книга „Офіційні матеріяли про масовий терор у Вінниці" вийшла друком німецькою мовою у Берліні ще 1944 року. Тепер — більш як через півстоліття — її побачили і в Україні. Заради того, як писав великий Кобзар, щоб не забували люди: „Чия правда, чия кривда і чиї ми діти".

Вінницю недарма називають українським Катинем. Але скільки ще подібних Катинів розкидано по землі українській? Скільки страдників заховано по лісах і ярах, скільки придавлено танцювальними майданчиками чи універмагами? Не злічити. Не визначити... Проте забувати про жертви геноциду — то злочин перед майбуттям вільної, соборної, незалежної України.

Видання книжки „Народовбивство в Україні" здійснене завдяки фінансовій підтримці Фундації Українського Вільного Університету в Америці. Цю книжку можна вже придбати, надсилаючи 12 дол. на адресу Фундації. Другу книжку „Акція 'Вісла'. Документи" фінансує також фундація, яку скоро можна буде придбати, надсилаючи замовлення в сумі 25 дол. на адресу фундації: Ukrainian Free University Foundation, Inc., 43 St. Marks Place, New York, NY, 10003.

Ю. Єхануров...

(Закінчення зі стор. 1)

підприємствам суттєво збільшити амортизацію та інвестиційні ресурси на оновлення виробничого потенціялу. Зріс обсяг прямих чужоземних інвестицій.

Відбулися дальші структурні зміни у відносинах власности. Підприємства недержавного сектора у 1996 році виробили 58 відсотків загального обсягу промислового виробництва, будівельні організації виконали 75 відс. підрядних робіт. Тривало формування ринкової структури, набули розвитку валютні фондові ринки. Посилено контролю над сплатою податків, надходженнями до бюджету і цільовим використанням цих надходжень. Започатковано формування системи скарбництва, запроваджено нову бюджетну клясифікацію. В останні два роки Україна в повному обсязі виконує свої зовнішні платіжні зобов'язання.

Водночас в Україні посилювалися структурні диспропорції, що перешкоджало у вирішенні низки невідкладних проблем. Передусім не вдалося подолати спад виробництва і підвищити життєвий рівень населення. До негативних явищ відніс міністер зменшення рентабельности підприємств та збільшення їхньої заборгованости. Через відсутність справжніх структурних зрушень затягуються процеси банкрутства неїдєздатних підприємств і виробництв. Ускладнюється ситуація в промисловості і в паливно-енергетичному комплексі через велику заборгованість енергоспоживачів. Не зважаючи на суттєве зниження інфляції, темпи її випереджали темпи підвищення номінальної заробітньої платні. Це призвело до зменшення доходів населення. Дуже серйозною є проблема заборгованости з виплатою заробітків і пенсій населенню, сказав на закінчення Ю. Єхануров.

П'ЯТЬ ЖІНОК НОВОБРАНЦІВ минулого вівтірка, 11-го березня, підтвердили, що слідчі примусили їх фальшиво зізнавати, коли перевіряли оскарження невідповідної та образливої поведінки деяких підстаршин на вишкільній військовій базі в Абердін у Меріленді. Досі принаймнше 50 жінок склали офіційні заяви про образливу поведінку та статеве зловживання серед яких є — 27 знасилувань. Один старшина та 20 підстаршин є причетними до цих оскаржень, а п'ятох сержантів знаходяться перед можливістю військового суду.

Ділимося сумною вісткою, що 10-го березня 1997 р. відійшла від нас у вічність після затяжної недуги

бл. п.
ЛЯРИССА ОГІЄНКО
дочка Митрополита ІЛЯРІОНА.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю 14-го березня в Монтреалі на українському цвинтарі.

АНАТОЛЬ і ХРИСТИНА ОГІЄНКО — брат з дружиною

АМЕРИКАНСЬКІ ТА НІМЕЦЬКІ службовці намагаються спокійним шляхом полагодити справу працівника американської амбасади в Бонні, якого німецький уряд хоче видалити з країни за мниму розвідчу діяльність проти Німеччини. ЗСА твердять, що згаданий працівник Сі-Ай-Ей не виконував жадних індустріяльних, економічних чи будь-яких розвідчих дій проти Німеччини, але збирав в Німеччині інформації про треті країни, котрі Вашінґтон намагається дипломатично ізолювати, як Іран, Ірак або Лібію.

Презентація України у Ноксвіллі

На фото: українці і люди походженням з України (зліва): Олександр Чуприна (Харків), д-р Ігор Комаріков (Полтава), Вікі Ілич (предки з Луцька), Богдан Ліський (Боснія), Ліна Танасова (молдаванка з України), Лариса Чуприна (Харків), Галина Мельниченко (Київ), Роксана Сенишин (Львів), Каткова, Ярослав Катков, Сергій Чуприна (Харків), Георгій Черніков (предки з Києва).

У міжнародному домі Університету Теннесі в Ноксвіллі 6-го лютого відбулася презентація під назвою „Ukraine: Its Land and its people". Її організаторами були Роксана Сенишин і Лариса Чуприна, які перебувають на стажуванні у місцевому коледжі бизнесової адміністрації.

Презентацію відкрила Даянна Ніф, директор центру співпраці з Центральною та Східньою Европою. Роксана і Лариса ознайомили слухачів з географічним положенням, економікою, історією, культурою України, діяспорою і американсько-українськими стосунками. Вони вдало використовували відеоматеріяли про Україну, а також представили зразки українського декоративного мистецтва. Кульмінацією презентації були українські пісні у виконанні Роксани, Лариси та Галини Мельниченко, яка супроводжувала спів грою на гітарі.

Заля міжнародного дому була переповнена. Туди завітало майже п'ятдесят відвідувачів. Це були переважно професори університету, іноземні студенти, бизнесмени і українці, які живуть у Ноксвіллі та Овкріджі. Число присутніх, увага, з якою слухали, та багато запитань свідчили про велике зацікавлення Україною. Серед питань, які цікавили слухачів, були: „Чи Україна стане членом НАТО?", про українську Конституцію, про економічні реформи, про кримінальну ситуацію, про національну кухню.

Слід сказати про самих організаторів презентації. Роксана Сенишин — координатор навчальних програм та викладач ділової англійської мови у Львівському Інституті Менаджменту. Лариса Чуприна — директор приватної фірми, яка займається організацією курсів з іноземних мов та туризмом у Харкові.

Також хочеться відзначити, що ця презентація — це перша успішна спроба за останніх півтора року організувати українську програму. У Ноксвіллі вже зібралося чимало людей української національности. Вони з різних частин України, різної релігійної приналежности і не всі розмовляють українською мовою. Тут, також, і 20 українців-русинів з колишньої Югославії. Переважно це люди з вищою освітою (є кілька докторів наук) і у всіх раніше або пізніше є ностальгія до свого рідного так, що сподіваємося, що з цією презентацією „зламано кригу".

Богдан Ліський

УТОЧНЕННЯ

У числі 17-му з 25-го січня опубліковано допис п. з. „Національна радіокомпанія України потребує допомоги". Автором цього допису є Віра Крива. Головою Фонду є О. Торчин. — **Ред.**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 15-го БЕРЕЗНЯ 1997р.

Парма, Огайо. Управа 240-го Відд. УНС ім. пол. Евгена Коновальця повідомляє шановних членів, що річні загальні збори відбудуться о год. 3-ій по пол. в приміщенні домівки сеньйорів при катедрі св. Йосафата (Астродомі). Якщо на означену годину не прибуде означена кількість членів, збори відбудуться з півгодинним опізненням без огляду на кількість присутніх. По зборах перекуска. За Управу — секретар Богдан Семків, голова — інж. Евген Бачинський.

П'ЯТНИЦЯ, 21-го БЕРЕЗНЯ 1997 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відд. Т-ва ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо членів взяти участь. На річних загальних зборах вибрано Управу в такому складі: Василь Марущак — предсідник; Василь Гаргай — заступник; Варвара Тижбір — рекордовий секретар; Юліян Котляр — фінансовий секретар; Марійка Дупляк — культурно-освітній референт; опікуни хворих: Анастазія Марущак, Теодор Садівник; прапорщики — Василь Гавроняк, Ярослав Даньків; мужі довір'я: Іван Зєлонка, Володимир Оліярник; господар — Михайло Чабан; вільний член — Михайло Карлицький; Контрольна Комісія: Іван Хомко — голова, Стефан Косьцьолек і Стефан Журавський, члени. Варвара Тижбір, рекр. секр.

❊ ПРАЦЯ ❊

❊ ПОСЛУГИ ❊

❊ FUNERAL DIRECTORS ❊